

Script: noster tullius
DATE: 7 december 43 BC

Salutatio

Favonius: Salvete, omnes! Mihi nomen est Marcus Favonius et hoc est Forum Romanum!
Quid novi est hodie? Brevi tempore videbimus. At prius, ecce Quaestio Hodierna!

Quaestio Hodierna

Lector: Quaestio hodierna est haec: Quem Cicero amavit plus quam vitam suam?
Responsum dabitur ad finem Fori Romani.

QVID NOVI?

Favonius: Et nunc videamus quid novi sit. Hos nuntios modo recepimus: Marcus Cicero mortuus est!
Marcus Tullius Cicero, orator clarissimus, consularis et pater patriae, hodie trucidatus est prope Formianum. Marcus Antonius, triumvir rei publicae constituendae, oratorem proscrispsit ob orationes "Philippicas" quas Cicero in Foro habuit. Ut plura audiamus, eamus cito ad Iuliam Pauli quae est apud ipsissimum sceleris locum.

ET ALIA (Interview with Terentia, uxor Ciceronis)

Iulia: Adsum apud Formianum, Favoni. Ut narrant servi qui rem videbant, Cicero primo temptavit fugere, sed videns milites Antoni advenientes, lecticam stitit et obtulit gladio nobile caput, quod milites statim praeciderunt. At vero satis de morte Ciceronis, loquamur de eius vita. Mecum est Terentia, prima uxor Marci Ciceronis. Salve, Terentia.

Terentia: Salve, Iulia.

Iulia: Pergratum est te nobiscum adesse hoc tempore tam tristi.

Terentia: Nihil est.

Iulia: Res gestae Ciceronis sunt bene notae omnibus. Tu, Terentia, erat uxor Ciceronis materque liberorum eius. Qualis homo erat Marcus Tullius Cicero?

Terentia: Amans patriae atque negotio studiosus. Credibile non est quantum laboris in orationes noster Marcus applicabat!

Iulia: Atque quanta eloquentia est in his orationibus, inter quas sunt Pro Archia et Pro Caelio et orationes In Catilinam!

Terentia: At vero, ut identidem ego dicebam fore, illud magnum ingenium ad artem dicendi Ciceroni magnum malum tandem tulit. Nam ob orationes Philippicas, illa eloquentia Ciceronis nunc extincta est.

Iulia: Noli haec dicere, Terentia! Nonne hae orationes scriptae sunt in tabulis? Eloquentia Ciceronis ergo numquam morietur.

Terentia: Fortasse.

Iulia: Quid de aliis rebus. Quo modo Cicero otium consumere solebat?

Terentia: Scribendo. Semper scribendo, aut libellos de officiis amicitiaque aut epistulas. Plurimas epistulas. Re vera, nil fecit Cicero domi nisi scribere! Omnia alia mihi agenda erant!

Iulia: Certissime! Scribere igitur Cicero maxime amavit, nonne?

Terentia: Erat una quam Cicero multo magis amavit.

Iulia: Quem? Te?

Terentia: Mene? Haud! Loquor de Tullia, filia nostra. Eam Cicero amavit plus quam vitam suam!

Iulia: Itane dicis? Ubi est haec Tullia nunc?

Terentia: Nunc? Cum patre.

Iulia: Non satis intellego.

Terentia: Tullia mortua est paucis annis ante.

Iulia: Pessime! Me maxime paenitet!

Terentia: Mitte ea. At vero, gravissime tulit Marcus mortem Tulliolae suae!

Iulia: Quam tristissimas res narras, Terentia. Utinam esset nobis plus temporis ad his de rebus loquendum. At verum non est. Gratias tibi ago, Terentia. Cura ut valeas. Totum est, Favoni. Rursus ad te.

B. Et Alia: (excerpta ab oratione M. Ciceronis)

Forum Romanum
Show #9: Noster Tullius

Favonius: Ad vitam Marci Ciceronis commemorandam, haec sunt excerpta ab una de orationibus, habita ad Quirites.

(Lector reads excerpt from Cicero's De Lege Manilia)

Tempestas Hodierna

Favonius: Tempus est audire de tempestate. Quam ob rem, hic est Aulus Serenus!

Serenus: Gratias tibi ago, Favoni. Videamus quaenam sit tempestas hodie. Totam per Italiam, Iupiter pluit, quasi Marco Cicerone mortuo, caelestes lacrimant. Auspicia autem sunt meliora ad tempestatem crastinam. In Graecia, ubi Cicero erat ad philosophiae studendum, (atque ubi in exilio erat) caelum adhuc nubilosum est. Etiam est nubilosum totum per Mare Aegaeum, praesertim hic ubi est Rhodus, insula in qua Cicero rhetoricae studuit. Melius si numquam noster Tullius rhetoricae studisset; fortasse caput et manus eius non in Foro nunc penderet! Ut Cicero ipse inquit, “O tempora, O mores!” At tamen, iam satis est. Aulus Serenus sum atque spero caela sint vobis valde serena!

Responsum Quaestioni

Favonius: Multas gratias, Serene. Et nunc, ecce responsum quaestioni hodiernae.

Lector: Quaestio hodierna erat ut sequitur: Quem Cicero amavit plus quam vitam suam? Responsum est hoc: Tulliam, suam filiam.

Dictum Hodiernum

Favonius: Nunc tempus est videre nostrum Dictum Hodiernum!

Lector: Hoc est dictum hodiernum: O tempora, O mores!.

Valedictio

Favonius: Verba notanda. Ut repetamus nuntios principales: Marcus Tullius Cicero, orator et consularis atque pater patriae mortuus est! Totum est ad hanc editionem Fori Romani. Gratias summas agimus et di vobis faveant. Valete omnes!